Euroopa Parlament
2024-2029

Kalanduskomisjon

2025/2156(DEC)

27.1.2026

ARVAMUS

Esitaja: kalanduskomisjon

Saaja: eelarvekontrollikomisjon

Euroopa Liidu asutuste 2024. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta
(2025/2156(DEC))

Arvamuse raportöör: Giuseppe Lupo

PA_NonLegDec

ARVAMUS

Kalanduskomisjon palub eelarvekontrollikomisjonil kui vastutaval komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmise:

1. võtab teadmiseks Euroopa Kontrollikoja (edaspidi „kontrollikoda“) aruande Euroopa Kalanduskontrolli Ameti (edaspidi „amet“) 2024. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta, ameti 2024. aasta tegevusaruande ning ameti haldusnõukogu poolt selle tegevusaruande kohta tehtud analüüsi ja hindamise;

2. väljendab rahulolu seoses kontrollikoja tegevusega ja kontrollikoja avaldusega, et ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2024 lõppenud eelarveaasta kohta on kooskõlas liidu finantsmääruse ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirjadega; võtab teadmiseks kontrollikoja tähelepanekud, mis käsitlevad juhtimis- ja kontrollisüsteeme ning ülekandmiste korduvat kasutamist; tunneb heameelt ameti selgituste üle ja tema poolt võetud kohustuse üle nende küsimustega tegeleda;

3. märgib, et algselt sai amet 2024. aastal liidu üldeelarvest 30,58 miljonit eurot toetust, mis tähendab 2023. aastaga võrreldes 1,61 % suurust kasvu; lõplik üldeelarvest rahastatud toetus, mille amet sai pärast paranduseelarve heakskiitmist, oli 30,79 miljonit eurot, mis tähendab 2023. aastaga võrreldes 2,31 % suurust lõplikku kasvu; juhib tähelepanu sellele, et nii ameti aastaeelarve kui ka selle koosseisuliste ametikohtade arv on liidu asutuste seas üks väiksemaid; rõhutab, et vahepeal on ameti tegevus laienenud, eelkõige tehakse suuremaid jõupingutusi selleks, et tõkestada ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki (ETR-kalapüüki) ning selle mõju liidu ja selle äärepoolseimate piirkondade kalavarude kestlikkusele, majandusele, suveräänsusele ja julgeolekule;

4. rõhutab, et amet sai muid tulusid 1,23 miljoni euro väärtuses, mistõttu oli ameti kogutulu 32,02 miljonit eurot;

5. võtab teadmiseks, et 2024. aastal suutis amet rakendada 99,5 % oma iga-aastasest tööprogrammist, võrreldes 98 %-ga 2023. aastal; märgib, et amet suutis oma tegevuse ellu viia ja eelarvet täita plaanipäraselt; peab kiiduväärseks, et ameti eelarve täideti kulukohustuste osas 100 % ja maksete osas 76,6 %, mis on 4 % rohkem kui 2023. aastal; märgib, et sihtotstarbelist tulu arvesse võttes oli ameti eelarve täitmine kulukohustuste osas 92,3 % ja maksete osas 76,9 %; on seisukohal, et selline eelarve täitmise ja tõhususe tase avaliku sektori vahendite kasutamisel on näide heast juhtimisest, mis peaks olema teistele ELi asutustele eeskujuks, eriti ajal, mil eelarvedistsipliin ja vahendite vastutustundlik kasutamine peavad olema esmatähtsad;

6. tuletab meelde liidu täisleppimatust ETR-kalapüügi suhtes ja ameti olulist rolli ETR-kalapüügi vastases võitluses ning ameti panust ühise kalanduspoliitika rakendamisse; taunib sellega seoses asjaolu, et raamlepingu lõppemise ja Frontexiga sõlmitud ühishanke lepingu viivituse tõttu ei olnud võimalik rentida jäiga tiivakinnitusega õhusõidukeid; hoiatab, et nende õhusõidukite kasutusaja lõppemine piirab ameti tegelikku tegevussuutlikkust, mis võimaldaks ETR-kalapüügi vastu tulemuslikult võidelda; nõuab nende menetluste läbivaatamist, et vältida häireid, mis võivad

soodustada Euroopa vetes ebaseaduslikku kalapüüki; märgib, et avamere patrull-laevade prahtimise kulud vähenesid 2,5 %;

7. rõhutab, et vaatamata jätkuvatele jõupingutustele on ETR-kalapüük ELi vetes endiselt tõsine probleem, mis moonutab konkurentsivõimet, õõnestab kalavarude kestlikkust ning ohustab ELi kalandussektori ja rannikukogukondade majanduslikku elujõulisust; rõhutab tungivat vajadust tugevdada järelevalve- ja seiresuutlikkust õhus ja merel, tagada tõhusad ja proportsionaalsed kontrolli- ja inspekteerimissüsteemid ning pakkuda riiklikele ametiasutustele ja kohalikele rannikukogukondadele sihipärast toetust ja koolitust, et ETR-kalapüüki kõigis ELi vetes tulemuslikult avastada, ennetada ja tõkestada;

8. rõhutab, et ameti põhikirjajärgsete eesmärkide täitmiseks on oluline, et amet tugineks vahendite tagamisel välistele tuluallikatele;

9. tuletab meelde, et püügitegevuse kontrollimise eest vastutavad peamiselt liikmesriigid, samas kui ameti ülesanded piirduvad toetamise, koordineerimise ja liikmesriikide abistamisega selles valdkonnas; rõhutab eriti, et amet täidab olulist rolli, mis aitab ühetaolise, prognoositava ja läbipaistva järelevalve kaudu kontrolli ühtlustada, mistõttu ei teki liikmesriikides erinevaid tõlgendusi, mis võivad põhjustada ebavõrdset kohtlemist, ning tagab seega võrdsed tingimused ja kontrollide võrdsuse; rõhutab, et vähest kontrolli püügitegevuse üle ei tohi kompenseerida ettevõtjatele tekitatava lisakoormuse ega võrdsete võimaluste kaotamisega;

10. rõhutab, et hiljuti vastu võetud läbivaadatud kalanduskontrolli määrusega suurendati ameti töökoormust eelkõige selleks, et võimaldada reeglite ühtlasemat kohaldamist liikmesriikides; rõhutab, et kohustuste suurendamine ilma nende täitmiseks piisavate vahendite eraldamiseta kahjustaks ameti suutlikkust täita oma olulisi ülesandeid;

11. kutsub komisjoni üles tegema ametiga koostööd, kui ta koostab hiljuti vastu võetud kalanduskontrolli määrusega ja ameti tegevust käsitlevate määrustega seotud delegeeritud õigusakte ja rakendusakte; tuletab meelde, et selle raamisiku rakendamisel on vaja sektorit suunata, luues projekte, mis toetavad kalanduse sidusrühmi ja haldusasutusi üleminekul digivahenditele ja ajakohastatud reeglitele;

12. toonitab seetõttu, et ameti käsutuses olevad rahalised vahendid ja inimressursid peavad olema tagatud ja vastavuses talle antud ülesannetega ja elluviidava tegevusega ning need ei tohi avaldada töötajate tegevusele ja nende töötingimuste kvaliteedile lisasurvet; kutsub ametit üles jätkama oma pingutusi, et tagada eraldatud assigneeringute optimaalne kasutamine;

13. kutsub ametit üles toetama liikmesriike määruses (EL) 2023/2842 määratletud tõsiste rikkumiste ja eelkõige artikli 90 lõike 2 punktis p osutatud sunniviisilise tööga seotud rikkumiste seire teostamisel ja nende tuvastamisel; juhib tähelepanu sellele, kui oluline on pakkuda ELi inspektoritele tõsiste rikkumiste seireks ja tuvastamiseks piisavat koolitust;

14. märgib, et 2024. aastal andis amet teada kokku 45 734 inspektsioonist, mis tähendab, et neid oli 1,65 % rohkem kui 2023. aastal; rõhutab, et inspektsioonide suurenenud arv näitab ressursside tõhusamat jaotamist, aga ka seda, et tõhus seire ja täitmise tagamine

on kõigis ELi vetes jätkuvalt oluline; on seisukohal, et vähemalt ühte kahtlustatavat rikkumist hõlmavate inspektsioonide arvu suurenemine 14 % võrreldes 2023. aastaga annab väärtuslikku teavet nõuete täitmise edasiseks tugevdamiseks ja tulemusliku järelevalve tagamiseks; rõhutab, et amet peaks jätkama oma inspekteerimistegevuse suurendamist, et tugevdada täitmise tagamist, kaitsta kalavarusid ja tagada kalurite elatusvahendeid;

15. kinnitab veel kord meie pühendumust reeglitel põhinevale rahvusvahelisele korrale ning rõhutab liidu olulist rolli rahvusvahelisel ookeanide majandamisel ja maailmamerediplomaatias; rõhutab seejuures ja ETR-kalapüügi vastase võitlusega seoses, et ametil on oluline roll, mis soodustab olemasolevate ELi kontrollisüsteemide ulatuslikumat ja ühtlustatud kohaldamist ning koostööd kolmandate riikidega, et aidata tugevdada reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda ja muu hulgas tõkestada ebaseaduslikku kalapüüki ning tagada kalalaevadel töötavate inimeste inimõiguste, sealhulgas sotsiaalõiguste austamine;

16. rõhutab, et reeglitel põhineva kestliku kalapüügi rahvusvahelise juhtimissüsteemi usaldusväärsus sõltub ka liidu suutlikkusest tagada, et kolmandatest riikidest Euroopa turule imporditud kalandustooted on toodetud samade nõuete kohaselt, mis kehtivad ELi laevastikele; hoiatab, et kui selline sidusus ei ole rangelt tagatud, tekib ebaausa konkurentsi oht;

17. väljendab heameelt selle üle, et amet toetab liidu tööd piirkondlikes kalandusorganisatsioonides ja koostööd kolmandate riikidega, et parandada nõuetele vastavust, võrdseid tingimusi ja suutlikkuse suurendamist; rõhutab ameti olulist rolli liikmesriikide toetamisel Vahemere üldise kalanduskomisjoni (GFCM) loodud püügikeelualade koordineeritud seires;

18. märgib tunnustavalt, et amet teeb jätkuvalt koostööd Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga (Frontex) ning Euroopa Meresõiduohutuse Ametiga (EMSA), et toetada liikmesriikide asutusi rannikuvalve ülesannete täitmisel kooskõlas määruse (EL) 2019/473 artikliga 8; peab seda koostööd heaks näiteks liidu asutuste koostööst ja koostoimest, mida tuleks ergutada ja mille peaksid eeskujuks võtma muudes valdkondades tegutsevad asutused; kutsub ametit üles jätkama oma sellealaseid pingutusi;

19. väljendab veendumust, et ameti koostöö suurendamine Euroopa Keskkonnaametiga (EEA), eelkõige andmete jagamise valdkonnas, ja Euroopa Kosmoseagentuuriga (ESA) toob mitmekordset kasu; tunneb sellega seoses heameelt vastastikuse mõistmise memorandumi allkirjastamise üle EEAga, et vahetada teavet ja teadmisi ning viia ellu katseprojekte merel, pidades eelkõige silmas projekti, milles keskendutakse mereprügile, sealhulgas mahajäetud või kaotatud püügivahendite seirele, taasleidmisele, kogumisele ja ringlussevõtule kindlaksmääratud merepiirkondades;

20. rõhutab ameti tähtsust kolmandate riikide suutlikkuse suurendamisel ja neile koolituse pakkumisel ning ameti olulist rolli kõigile rannikuriikidele võrdsete võimaluste tagamisel;

21. märgib, et kuigi ETR-kalapüük on ELi vetes endiselt tõsine probleem, võivad sihipärane toetus ja suurem suutlikkus nõuete täitmist ja nende täitmise tagamist parandada;

rõhutab seetõttu, et amet peaks jätkama riiklike ametiasutuste, inspektorite ja ELi kohalike rannikukogukondade koolituse ja toetuse tugevdamist, et ETR-kalapüüki paremini avastada, ennetada ja tõkestada;

22. rõhutab ameti olulist rolli rahvusvaheliste kalandusreeglite järgimise edendamisel ning tõeliselt võrdsete tingimuste tagamisel liidu ja kõigi rannikuriikide vahel, eelkõige jagatud või ühiselt majandatavate kalavarude puhul; märgib, et kooskõlastatud tegevus nii väljaspool liitu kui ka liidus on oluline, et tagada kestlik kalapüük, säilitada aus konkurents ning kaitsta meie rannikualade pikaajalist sotsiaalset ja majanduslikku elujõulisust;

23. märgib, et 31. detsembri 2024. aasta seisuga olid ametikohtade loetelus sisalduvad ametikohad täidetud 97 % ulatuses, kusjuures liidu eelarves kinnitatud 77 ajutisest teenistujast oli ametisse nimetatud 75; võtab teadmiseks, et personalikulud suurenesid 2023. aastaga võrreldes 6,7 %;

24. rõhutab ameti võetud kohustust tagada kõigi töötajate võrdne kohtlemine ning saavutada sooline võrdõiguslikkus kõigil palgaastmetel ja kõigil vastutustasanditel; on mures asjaolu pärast, et naised moodustavad palgaastme AD 8 või kõrgemate palgaastmete töötajatest vaid 39 % ja et see arv ei ole alates 2021. aastast muutunud, kuigi isikkoosseisu naissoost liikmete üldine osakaal on 50 %; märgib seetõttu, et juhtkonna tasandil võrdsuse saavutamiseks tuleb rohkem ära teha; kordab oma nõudmist, et amet rakendaks ja tugevdaks oma soolise võrdõiguslikkuse strateegiat ja kaasamispoliitikat;

25. kinnitab veel kord oma veendumust, et ebapiisav rahastamine ning spetsiaalse sihtotstarbelise ja autonoomse kalandus- ja vesiviljelusfondi puudumine komisjoni ettepanekus mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 kohta raskendab ameti ja liikmesriikide vahelist erikoostööd; juhib tähelepanu sellele, et piisavate sihtotstarbeliste rahaliste vahendite puudumine avaldaks tõsist negatiivset mõju ka ELi kalalaevastikule ja selle suutlikkusele tagada vastavus läbivaadatud kalanduskontrolli määrusele ning võib seetõttu ohustada ühise kalanduspoliitika vajalikku rakendamist;

26. on samuti mures asjaolu pärast, et piisavate ja sihtotstarbeliste kalandusfondide puudumine tulevases mitmeaastases finantsraamistikus kahjustab ameti suutlikkust toetada ühise kalanduspoliitika rakendamist, eelkõige kalanduskontrolli ühtlustamisel liikmesriikides, ning kahjustab ka ETR-kalapüügi vastast võitlust ning vähendab ELi laevastike endi ning ELi laevastike ja kolmandate riikide laevastike vahelisi võrdseid tingimusi; peab piisavate rahaliste vahendite puudumist kahetsusväärseks ning kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles nägema järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ameti eelarve jaoks ette vähemalt samasugused püsivhindade summad;

27. soovitab anda ameti tegevdirektori tegevusele ameti 2024. aasta eelarve täitmisel heakskiidu.

LISA: SISENDI DEKLARATSIOON

Arvamuse raportöör kinnitab oma ainuvastutusel, et ei kasutanud oma arvamuses mingit sisendmaterjali huvide esindajatelt, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[1] kohaldamisalasse, ega kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatelt, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt loetleda käesolevas lisas.

[1] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	27.1.2026
Lõpphääletuse tulemus	+: 21 –: 2 0: 4

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

21	+
ECR	Stephen Nikola Bartulica, Nora Junco García, Giuseppe Milazzo, Bert-Jan Ruissen
PPE	Carmen Crespo Díaz, Marco Falcone, Isabelle Le Callennec, Francisco José Millán Mon, Jessica Polfjärd, Sander Smit, Željana Zovko
Renew	Barry Cowen, Elsi Katainen, Ciaran Mullooly
S&D	Sakis Arnaoutoglou, Thomas Bajada, Giuseppe Lupo, André Rodrigues, Eric Sargiacomo
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Ana Miranda Paz

2	-
ESN	Siegbert Frank Droese
PfE	France Jamet

4	0
PfE	Ton Diepeveen, António Tânger Corrêa
The Left	Emma Fourreau
Verts/ALE	Isabella Lövin

Kasutatud tähised:
+ : poolt
- : vastu
0 : erapooletu